

De vier jaargetijden van Antonio Vivaldi

De vier jaargetijden (Italiaans: Le quattro stagioni) is een cyclus van vier vioolconcerten gecomponeerd door Antonio Vivaldi. Hij voltooide dit werk in 1723. De vier jaargetijden is zijn bekendste werk en behoort tot de populairste werken uit de klassieke muziek.

Deze vier concerten werden vernoemd naar een seizoen. Elk concert bestaat uit drie delen, met een langzaam middendeel en twee snellere hoekdelen.

Opbouw

Concerto Nr. 1 in E majeur, Op. 8, RV 269, "La primavera" (Lente)

- Allegro
- Largo e pianissimo sempre
- Danza Pastorale: Allegro

Concerto Nr. 2 in g mineur, Opus 8, RV 315, "L'estate" (Zomer)

- Allegro non molto
- Adagio e piano - Presto e forte
- Tempo impetuoso d'Estate

Concerto Nr. 3 in F majeur, Op. 8, RV 293, "L'autunno" (Herfst)

- Allegro
- Adagio molto
- La Caccia

Concerto Nr. 4 in f mineur, Op. 8, RV 297, "L'inverno" (Winter)

- Allegro non molto
- Largo
- Allegro

Toelichtingen Lente - Zomer - Herfst - Winter op blz. 2 en 3

Toelichting Lente

De Vier Jaargetijden

1-3

RV269: LENTE

Elk van de vier seizoenen die in de vioolconcerten van Vivaldi worden geschetst, ging vergezeld van een gedicht over de wereld die hij in zijn muziek beschrijft. Er is niet bekend of ook deze van Vivaldi's hand zijn. Vivaldi's muziek vertelt ons heel gedetailleerd dat we luisteren naar het ruisen van de lente, vogelgezang en stormen, in feite alle geluiden van het leven op het land. Dit is programmamuziek – muziek die een verhaal vertelt – in zijn meest kleurrijke vorm. *Lente (titel 1)* opent met geluiden van vreugde, vogelgezang en het kabbelen van water. Plots rommelt de donder, maar de feestelijke stemming keert al snel terug. In *titel 2* bevinden we ons in een wei, en met een loom vioolthema wordt een beeld geschetst van een slapende geitenhoeder, waarbij de altviolen het lome blaffen van een hond oproepen. Het derde deel (*titel 3*) is een pastorale dans. Aanvankelijk is er de suggestie van doedelzakken, waarna de solist ons weer terugbrengt naar het feestgewoel.

Toelichting Zomer

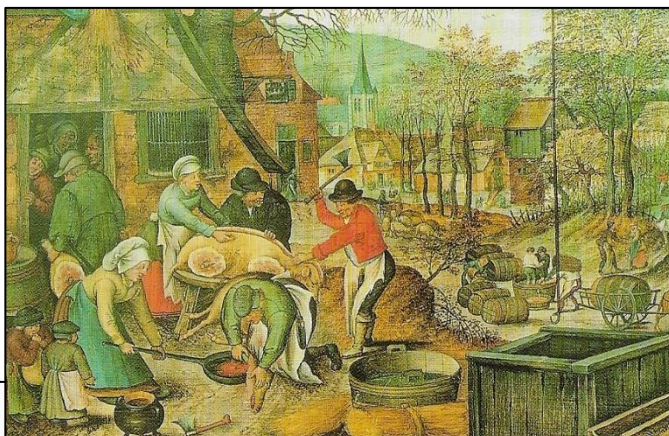

4-6

RV315: ZOMER

Zomer (titel 4) begint op het heetst van de dag. We voelen hoe de zwaarte in vallende frasen op ons drukt. De koekoek roert zich in ieder geval nog – we kunnen hem horen zingen. Hij krijgt gezelschap van de tsjilpende goudvink, die druk door de lucht fladdert. Er waait een zacht briesje dat snel verandert in een stevige wind die de rust van een herdersjongen verstoort. De langzame beweging (*titel 5*) verbeeldt de vermoeide jongen die de naderende storm vreest, en de zwerm wespen en muggen die zijn rust verstoort. Uiteindelijk (*titel 6*) breekt de storm los. Lage strijktönen donderen terwijl een dalende stortvloed van violen het bonzen van de aarde suggereert. Er valt niet aan te ontkomen.

Toelichting Herfst

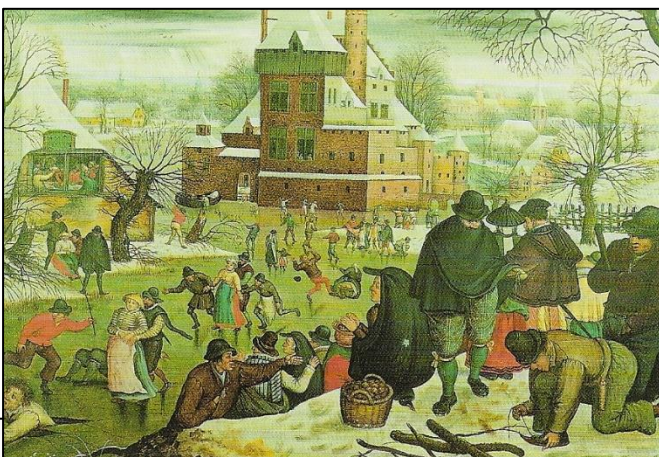

7-9

RV293: HERFST

Na de donkere storm komt de viering van de oogst in de herfst. De boeren dansen en zingen (*titel 7*). Dalende en stokkende vioollijnen suggereren dat er veel wijn is gedronken ter verhoging van de feestvreugde. In het korte middenstuk lijkt het of een rustige slaap is neergedaald over dit aangeschoten gezelschap, en het mysterieuze, dromerig langzame adagio dat volgt (*titel 8*) suggereert dat het hele dorp onder invloed is van Bacchus, de god van de wijn. *Pianissimo* (zachte) strijkers spelen over de gebroken akkoorden van het klavecimbel heen terwijl de dorpsbewoners rusten. Het geluid van de jacht wekt hen weer (*titel 9*). Orkest en solist creëren beurtelings de echo van de jachtkreten terwijl het wild te voorschijn komt uit het kreupelhout – de jacht kan beginnen.

Toelichting Winter

10-12

RV297: WINTER

Winter (titel 10) begint met het kraken van de ijzige lucht en de geseling van winterse windvlagen. Klappertandend haasten de mensen zich, beschutting zoekend tussen de huizen, om aan de snijdende kou te ontsnappen. Als contrast, binnen bij een warm vuur (*titel 11*), speelt de solist zachtjes een rustgevende melodie terwijl de regendruppels te horen zijn in het pizzicato. Het laatste deel (*titel 12*) brengt ons terug in de ijzige kou. De vioolsolo maakt het eerste aftastende uitstapje, maar uiteindelijk verschijnen de stormwinden weer. Vivaldi vertelt ons ditmaal dat, tegelijk met de koude noordenwind, de sirocco uit het zuiden eraan komt. De lente kan niet al te ver meer weg zijn.